

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 2C/74/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216201744
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Petrusová
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6216201744.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudkyňou JUDr. Elenou Petrusovou v spore žalobcu O. M., L.. XX. XX. XXXX, P. J. X. XX, C. T., zastúpeného Advokátskou kanceláriou VICTORIA, s.r.o., Stránka 1155/7, Banská Bystrica, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že nehnuteľnosť vedená Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálnym odborom, a to pozemok parc. reg. „C“ na katastrálnej mape parc. č. XXXX/XX, vinice o výmere 6.036 m², pre katastrálne územie E. T., ktorý bol vytvorený geometrickým plánom č. XXXXXXXX-X/XXXX, overeným Okresným úradom Veľký Krtíš, na obnovu pôvodnej parcely G. XXXX, patrí do dedičstva po zomrelej C. Š., O.. Y., O..Č.. XXXXXX/XXX, naposledy bytom vo E.L. T., ktorá zomrela XX.XX.XXXX.

II. Geometrický plán t v o r í neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Pôvodne sa podanou žalobou žalobca domáhal, aby súd určil, že je vlastníkom nehnuteľnosti, a to pozemku parc. reg. „C“ na katastrálnej mape, parc. č. XXXX/XX, druh pozemku vinice o výmere 6.036 m², pre katastrálne územie E. T., ktorá parcela bola vytvorená geometrickým plánom č. XXXXXXXX-X/XXXX, overeným Okresným úradom Veľký Krtíš na obnovu pôvodnej celej parcely G. XXXX a zároveň žiadal súd, aby uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu trovy konania. V žalobe žalobca uviedol, že rozhodnutím Štátneho notárstva v Lučenci č. K. XXX/XX zo dňa 23.02.1968 v dedičskej veci po poručiteľke S. Y. O.. E., L.. XX.XX.XXXX, X. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E. T., bolo jeho právnej predchodkyni C. Š., O.. Y. L.. XX.XX.XXXX, X. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E. T., potvrdené vlastnícke právo k nehnuteľnosti zapísanej pôvodne v pozemkovej knihe v katastrálnom území E. T. vo vložke č. XXX ako parc. č. XXXX, lúka, viničky v celosti. C. Š. O.. Y. X. XX.XX.XXXX, viedlo sa po nej dedičské konanie pod sp. zn. XD XXX/XXXX, K. XXX/XXXX, podľa ktorého ako dedič zo zákona prichádza do úvahy on, pričom dedičské právo k nehnuteľnosti nebolo predmetom konania o dedičstve. Ďalej v žalobe uviedol, že ako právny nástupca S. Y. z dôvodu identifikácie a zamerania nehnuteľnosti si dal vypracovať geometrický plán č. XXXXXXXX-X/XXXX, ktorý vyhotovila spoločnosť G.P.G, s.r.o. Veľký Krtíš. Podľa predmetného geometrického plánu nehnuteľnosti v súbore katastrálneho operátu v súčasnosti predstavuje časť parcely reg. „C“ na katastrálnej mape, a to č. XXXX/X o výmere 53.529 m², druh pozemku vinice, ktoré vlastníctvo je evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX v k.ú. E. T. v prospech žalovaného. Keďže v súčasnej dobe nie je evidované jeho vlastnícke právo k nehnuteľnosti špecifikovanej v geometrickom pláne v katastri nehnuteľností, toto vlastnícke právo mu patrí, pričom ho odvodzuje od svojich právnych predchodcov titulom dedenia, zosúladenie právneho stavu so stavom evidovaným v katastri nehnuteľností dosiahne autoritatívnym určením vlastníckeho

práva súdom, z tohto dôvodu mu vo veci svedčí naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Žalobca k žalobe pripojil rozhodnutie bývalého Štátneho notárstva v Lučenci zo dňa 23.02.1968 č.k. K. XXX/XX-X, osvedčenie o dedičstve zo dňa 25.08.2000 sp. zn. XD XXX/XX, K. XXX/XXXX, PKV č. XXX, výpis z LV č. XXXX ako aj geometrický plán č. XXXXXXXX-X/XXXX na obnovu pôvodnej celej parcely G. XXXX vyhotovený G.P.G., s.r.o. Komenského 3, Veľký Krtíš, overeným Okresným úradom Veľký Krtíš. Na pojednávaní sa žalobca pridržiaval podanej písomnej žaloby a uviedol, že svoje právo nemôže realizovať v dedičskom konaní, pretože sa jedná o duálne vlastníctvo k nehnuteľnosti.

2. Žalovaný na súdnom pojednávaní uviedol, že uznáva žalobu žalobcu a navrhuje, aby súd žalobe vyhovel a o trovách žiadal rozhodnúť tak, že žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania s príhľadnutím na uznesenie Ústavného súdu SR z 10.06.2004 III US 187/04 nakoľko je potrebné príhľadnúť na okolnosti dvojitého vlastníctva k daným nehnuteľnostiam, nesprávnej evidencií na príslušných orgánoch, pričom tento stav žalovaný nezapríčinil a nedal ani príčinu na začatie sporu o určenie vlastníckeho práva.

3. Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom zo dňa 10.11.2016 č.k. 2C/74/2016-70 žalobe žalobcu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal odvolania. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 24.08.2017 č.k. 12Co 105/2017-159 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho uznesenia súd uviedol, že súd prvej inštancie v ďalšom konaní vykoná dokazovanie predovšetkým podrobným výsluchom žalobcu, ktorý objasní právny titul nadobudnutia tvrdeného vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a svoje tvrdenie preukáže. Jeho výpoveď vyhodnotí okresný súd nie len jednotlivito ale aj v súvislosti s predloženými listinnými dôkazmi a obsahom pripojených spisov. Ďalej uviedol, že pri ďalšom konaní a novom rozhodnutí bude brať súd prvej inštancie zretele na skutočnosť, že podľa aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXXX Okresného úradu Veľký Krtíš, katastrálneho odboru, pre obec a k. ú. E. T. je výmera pozemku C-KN parc.č. XXXX/X 51.867 m², oproti žalobcom uvádzanej výmere a výmere 53.529 m², uvádzanej v geometrickom pláne č. XXXXXXXX-X/XXXX vyhotovenej G.P.G., s.r.o. Veľký Krtíš, dňa 21.03.2016 (zhotoviteľ Ladislav Gazdík) s poukazom na to, že v prípade vytvorenia nového pozemku musí byť geometrický plán neoddeliteľnou súčasťou alebo prílohou rozsudku, ktorý tvorí podklad pre vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností.

4. Po zrušení veci krajským súdom žalobca na pojednávaní uviedol, že on počul od svojej babky, že majú pozemky v tejto časti. Ďalej uviedol, že C. Š. predmetný pozemok zdedila po S. Y.. Stará matka mu niektoré pozemky ukázala aj v teréne. Ďalej uviedol, že stará matka mu hovorila že má aj nejaké vinice, avšak on nevedel aké majú parcelné číslo. Po smrti starej matky zistil, že sa tam nachádzajú nejaké pozemky, keď ho oslovil nájomca pán T., že by ich od neho kúpil. Nejedná sa len o predmetný pozemok, ale sú tam aj ďalšie pozemky, ktoré je potrebné vyporiadať. Poukázal na to, že C. Š. predmetnú parcelu zdedila po S. Y. a právnym nástupcom C. Š. je on, pričom si myslí, že predložil dostatok listinných dokladov svedčiacich o tom, že je vlastníkom predmetnej parcely.

5. Poverená pracovníčka žalovaného na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o geometrický plán, je tam vyčlenená parcela pre žalobcu ako č. XXXX/X, je tam zakreslenie v teréne s tým, že nesedí výmera. Žiadala súd, aby žalobu zamietol.

6. Na pojednávaní dňa 16.01.2018 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu predložil zmenu žaloby v tom zmysle, že žiadal, aby súd určil, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po zomrelej C. Š., O. Y., r.č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom vo E. T., ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX. Okresný súd Veľký Krtíš uznesením zo dňa 29-01-2018 č.k. 2C/74/2016-192 pripustil zmenu žaloby na znenie, že súd určuje, že nehnuteľnosť vedená Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálny odbor, a to pozemok parc. reg. „C“ na katastrálnej mape parc. č. XXXX/XX, druh pozemku Vinice o výmere 6.036 m², pre k.ú. E. T., ktorý bol vytvorený geometrickým plánom č. XXXXXXXX-X/XXXX, overený Okresným úradom Veľký Krtíš na obnovu pôvodnej parcely PK XXXX, patrí do dedičstva po zomrelej C. Š.A., O. Y., r.č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom vo E. T., ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX s tým, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

7. V priebehu sporu bola v konaní vypočutá svedkyňa I.. W. Š.. Svedkyňa I.. W. Š., pracovníčka Okresného úradu, katastrálneho odboru Veľký Krtíš, pri svojom výsluchu uviedla, že v prípade ak je

vypracovaný geometrický plán na odčlenenie nejakej parcely a medzičasom dôjde k zmenám, je možné zapísať tento geometrický plán pokiaľ sa to vmestí do výmery s tým, že pokiaľ dôjde k nejakej zmene tak sa výmery odpočítavajú. Na otázku či v prípade, že by súd vyhovel žalobe o určenie že nehnuteľnosti patria do dedičstva a tieto by boli notárom prejednané a bolo by vydané kladné rozhodnutie, by bolo možné ho zapísať s prihladnutím na to, že ako vlastník je vedený SR - SPF, svedkyňa uviedla, že takýto prípad ešte na úrade nemali, ale domnieva sa, že áno. Na otázku či si svedkyňa myslí, že v prípade, že by bol doručený rozsudok, ktorý by mala k dispozícii o tom, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, ako by sa postupovalo s prihladnutím na ustanovenie § 71 ods. 3 Katastrálneho zákona, svedkyňa uviedla, že v prípade, ak by bolo doručené osvedčenie o dedičstve zo strany notára s tým, že by tam bol odkaz na rozsudok, oboznámila by sa s týmto rozsudkom a z neho by čerpala skutočnosti pre to, či je zápis možné uskutočniť, alebo nie.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že rozhodnutím bývalého Štátneho notárstva v Lučenci zo dňa 23.02.1968 č.k. D XXX/XX-X dedičstvo po poručiteľke S. Y. O.. E. nadobudla v celosti jej dcéra C. Š., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, pričom sa jednalo o nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe pre katastrálne územie E. T. vo vložke č. XXX pod a I.P č. XXX, XXXX/X, XXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX. Z pozemnoknižnej vložky č. XXX pre k.ú. E. T. vyplýva, že pod radovým číslom X parc.č. XXXX je vedená pozemnoknižná parcela lúka, viničky o výmere 6.010 m². Z tejto vložky vyplýva, že ako vlastníci sú vedení Y. S., rod. E. (manžel C.) v celosti. Z osvedčenia bývalého Okresného národného výboru - odboru finančného Veľký Krtíš zo dňa XX.XX.XXXX č.j. Fin X-R. XXX/XXXX súd zistil, že nehnuteľnosti tam uvedené medzi ktorými sa nachádza aj p.č. PK XXXX diel „53“-6.010 m², vlastníkom ktorých sú J. J. a spol. sú upustené a tak sú podľa § 453 Občianskeho zákonníka vo vlastníctve Československého štátu v správe finančného odboru ONV vo Veľkom Krtíši. Z dôvodov tohto osvedčenia vyplýva, že vlastníci nehnuteľností žijú na neznámom mieste a o tento majetok sa nestarali, uvedené okolnosti nasvedčujú, že nehnuteľnosti opustili, prejavili vôľu zbaviť sa veci, t.j. prestali byť naďalej jej vlastníkom. Notárskou zmluvou zo dňa 07.05.1986 č. V. X-R.-X/XXXX uzatvorenou medzi Okresným Národným výborom Veľký Krtíš odborom finančným ako odovzdávajúcim a Komplexným výskumným ústavom vinohradníckym a vinárskym Bratislava ako predávajúcim boli odovzdávajúcim na predávajúceho prevedené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Veľký Krtíš, časť p.č. PK XXXX diel „53“ 6.010 m². Delimitačným protokolom z 03.01.2005 č. Z 7/2005 prevzal žalovaný správu nehnuteľností vo vlastníctve štátu od Výskumného ústavu vinohradníckeho, vinárskeho, Bratislava, Matušková 25, a to okrem iných parciel ako parc. reg. ČKN č. XXXX/X. Pozemok parc.č. XXXX/X je v súčasnej dobe vedený na LV č. XXXX ako vinice o výmere 53.529 m².

9. Podľa ustanovenia § 137 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

10. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaného ustanovenia zákona. Predmetom sporu je určovací žaloba, ktorou sa žalobca domáha určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, preto súd v zmysle citovaného ustanovenia § 137 písm. c) CSP skúmal tú otázku, či má žalobca vo veci naliehavý právny záujem. O naliehavý právny záujem môže ísť len vtedy ak bez súdom vysloveného určenia, že právny vzťah, alebo právo existuje, by bolo ohrozené právo žalobcu, alebo ak by sa jeho právneho postavenie stalo neistým a mohlo by byť vystavené konkrétnej ujme. Podľa rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR /rozsudok zo dňa 11.012.2008 sp.zn. 3Cdo 44/2008,z 30.06.2008 sp.zn. 5Cdo 147/2007,z 29.01.2008 sp.zn. 1Cdo43/2007) sa môže v sporovom konaní určovacou žalobou domáhať, že konkrétna vec patrí do dedičstva ten, kto je dedičom poručiteľa (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom), prípadne jeho právnym nástupcom. Žaloba na určenie predmetu dedičstva je považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov, či určitá vec patrí do dedičstva. Ak takúto žalobu podá osoba, ktorá prichádza do úvahy ako dedič, tak má vo veci naliehavý právny záujem. V predmetnom spore mal súd za to, že na strane žalobcu existuje naliehavý právny záujem, nakoľko žalobca odvodzuje svoje vlastnícke právo od svojich právnych predchodcov z titulu dedenia, pričom v súčasnej dobe je vlastnícke právo vedené na žalovaného a je potrebné zosúladiť právny stav so stavom evidovaným v katastri nehnuteľností. Pokiaľ ide o pasívnu legitimitáciu žalovaného, tento síce nie je dedičom, ale je vedený ako vlastník spornej nehnuteľnosti, ohľadom ktorej sa má rozhodnúť, že patrí do dedičstva. Žalobca touto žalobou zasahuje do práv a právom chránených záujmov žalovaného ako vlastníka spornej nehnuteľnosti vednej v katastri nehnuteľností, táto žaloba sa týka vecných subjektívnych práv, vyplývajúcich z hmotného práva, preto žalobca má pasívnu legitimitáciu v spore.

11. Podľa ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

12. Podľa ustanovenia § 473 Občianskeho zákonníka, v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.

13. Žalobca preukázal, že predmetnú nehnuteľnosť zdedila jeho právna predchodkyňa C. Š., rod. Y. (stará matka žalobcu) po svojej matke S. Y., rod. E. na základe rozhodnutie bývalého Štátneho notárstva v Lučenci zo dňa 23. februára 1968 č.k. K. XXX/XX-X, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 11.04.1968. Pokiaľ predložil žalobca fotokópiu predmetného rozhodnutia (čl. 6 spisu) v pokyne pre geodéziu v časti A údaj v celosti je preškrtnutý a rukou dopísané "polovici k celku", súd však vychádzal z rozhodnutia v pripojenom dedičskom spise, kde na rozhodnutiach takýto údaj nie je vyznačený a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by došlo k vykonaniu opravy rozhodnutia. Dedičom po neb. C. Š. rod. Y., ktorá bola vdovou, mala jedinú dcéru X. M., ktorá umrela v roku 1996, táto mala jedného syna a to žalobcu, bol žalobca. Predmetná nehnuteľnosť nebola predmetom konania o dedičstve po C. Š., rod. Y.. C. Š., rod. Y. zomrela dňa 04.08.2000, pričom je zrejmé, že táto nehnuteľnosť nebola zahrnutá do dedičstva po nej z toho dôvodu, že v zmysle ustanovenia § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako opustená vec mala pripadnúť do vlastníctva štátu ,ako to vyplýva z osvedčenia bývalého Okresného národného výboru odboru finančného Veľký Krtíš zo dňa 07.05.1986 č. 3-ev 362/1956. Z tohto osvedčenia však vyplýva, že sa nevydáva podľa zákona č. 71/1967 o správnom konaní. Nešlo teda o správny akt, ktorý by zakladal práva a povinnosti dotknutých subjektov, ale Okresný národný výbor len konštatoval, že u tam uvedených pozemkov ide o veci opustené, ktoré sú vo vlastníctve štátu, s čím sa súd nestotožnil. Opustenie veci ako spôsob zániku práva vlastníka predpokladá prejav vôle vlastníka (aj konkludentne), naďalej nebyť vlastníkom veci. V spore nebolo preukázané, že by právna predchodkyňa žalobcu prejavila vôľu vzdať sa vlastníctva. Preto k zániku vlastníckeho práva opustením veci podľa § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu kedy došlo k vydaniu osvedčenia ONV, podľa ktorého ustanovenia vec opustená pripadá štátu, nedošlo. Súd mal za to, že na základe tejto právnej skutočnosti vlastníctvo na štát neprešlo. Je teda nesporné, že predmetná nehnuteľnosť bola vlastníctvom C. Š., rod. Y. a mala byť predmetom dedenie po nej. Vzhľadom na vyššie uvedené je jej právnym nástupcom žalobca. Podľa názoru súdu žalobca preukázal svoje vlastníckeho právo k predmetnej nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o nezrovnalosti pokiaľ ide o výmeru predmetnej parcely z listu vlastníctva vyplýva, že tam boli vykonané zmeny, zápisy na základe ďalších geometrických plánov, pričom vypočutá svedkyňa I. W. Š. potvrdila, že pokiaľ od obdobia vypracovania geometrického plánu dôjde k zmenám je možné zapísať tento geometrický plán pokiaľ sa to vmestí do výmery s tým, že ak dôjde k zmene, tak sa výmery odpočítavajú. Z tohto dôvodu, preto potom možno na základe takéhoto rozsudku vykonať zápis. Preto potom súd žalobe vyhovel.

14. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnej veci mal žalobca plný úspech, preto potom súd rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Pokiaľ žalovaný žiadal súd, aby o náhrade trov konania rozhodol tak, že by žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože žalobca mal možnosť využiť aj iné prostriedky, ktorými by mohol odstrániť súčasný stav, súd poukazuje na to, že za takýto stav žalobca nemôže, pretože tento sa domáhal svojich práv, iné prostriedky než žalobu využiť nemohol a nebolo by spravodlivé, aby si tieto trovy znášal, keďže bol v spore úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Veľký Krtíš písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné

náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).